

Datum **2009-12-03**
Författare **Camilla Edvardsson,
Ann Ehrngren och
Masih Yazdi**

Dnr 09-10176

Finansinspektionen
P.O. Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Förslag till allmänna råd om fortsatt tillämpning av övergångsregler om kapitalbaskrav och offentliggörande av information

Sammanfattning

Finansinspektionen föreslår nya allmänna råd med anledning av att övergångsreglerna enligt 5 § lagen (2006:1372) om införande av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar löper ut.

EU-kommissionen har givit ut ett förslag till nya kapitaltäckningsdirektiv som inkluderar en förlängning av dessa övergångsregler till den 31 december 2011. Detta förslag har antagits av Ekofinrådet den 10 november 2009. En beslutsprocess väntar inom Europaparlamentet och rådet. Direktivet beräknas träda i kraft under 2010.

Det kommer i Sverige, under en tid, att råda en skillnad mellan minimikapitalkraven sådana de beräknas enligt gällande lag och den miniminivå som enligt EG-direktiven är avsedd. Målet med de föreslagna allmänna råden är att informera berörda institut om hur de bör hantera detta. De allmänna råden innehåller information om vilken kapitalbas de berörda instituten bör ha när de i lag angivna övergångsbestämmelserna löper ut samt vilka upplysningar som bör lämnas.

De föreslagna allmänna råden avses träda i kraft den 1 januari 2010.

Innehåll

1. Bakgrund	2
1.1 Svenska och internationella kapitaltäckningsregler	3
1.2 Målet med regleringen	4
1.3 Rättsliga förutsättningar och ärendets beredning	5
1.4 Regleringsalternativ	6
2. Förslag till nya allmänna råd	8
2.1 Tillämpningsområde	8
2.2 Kapitalbas	8
2.3. Offentliggörande av information	10
3. Konsekvensanalys	11
3.1 Företag	11
3.1.1 Påverkan på kapitaltäckningen	11
3.1.2 Administrativa kostnader	12
3.2 Samhällsekonomiska konsekvenser	13
3.3 Konsumenter/investerare	13
3.4 Finansinspektionen	14

1. Bakgrund

Det nu gällande ramverket för kapitalkrav, de s.k. kapitalkravsdirektiven bestående av direktiv 2006/48/EG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut och direktiv 2006/49/EG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut, antogs i juni 2006.

Den allmänna uppfattningen i Europa är att det krävs ändringar av dessa direktiv. Svagheter i ramverket om lagstadgat kapital och riskhantering bör åtgärdas i sådana finansiella institut som bidrog till turbulensen på de finansiella marknaderna som uppstod under hösten 2008.

Inom EU gav Europeiska kommissionen mandat åt en expertgrupp, ledd av Jacques de Larosière, att föreslå rekommendationer för att reformera det europeiska finansiella regelverket och dess tillsyn. Expertgruppen har presenterat 31 rekommendationer som berör flera olika områden.

Baserat på bland annat Larosièregruppens rekommendationer antog kommissionen den 4 mars 2009 ett meddelande för reformeringen av det europeiska regelverket för finansiella tjänster och tillsyn, *Främja återhämtning i Europa*. Programmet innehåller bland annat ändringsförslag beträffande kapitaltäckningsdirektiven avseende ökade kapitalkrav för tillgångar som kreditinstitut har i handelslagret, höjda kapitalkrav för komplexa värdepappersinnehav och möjligheter för tillsynsmyndigheterna att utkräva finansiella

sanktioner mot finansiella institut vars ersättningssystem utgör en oacceptabel risk.

De föreslagna förändringarna ska göra kapitalkravsramverket mer robust så att de leder till effektivare incitament för riskhantering och också till en effektivare praxis på området. Vidare eftersträvas mindre volatila kapitalkrav för instituten och bättre information till marknadsaktörerna om institutens riskpositioner. Ändringarna i kapitaltäckningsdirektiven syftar till att genomföra delar kommissionens program för finansiell reform. Dessa beslutade respektive föreslagna ändringar i kapitaltäckningsdirektiven träder i kraft den 31 december 2010 och senare.

Mot bakgrund av detta har kommissionen föreslagit att förlänga övergångsreglerna¹, de s.k. golvreglerna. Dessa övergångsregler föreslås förlängas till den 31 december 2011. En anledning till förslaget är att EU vill behålla övergångsreglerna till dess att övriga förändringar i kapitalkravsramverket fullt ut har genomförts av medlemsländerna.

Ytterligare en anledning till förslaget är att det har visat sig att institut som övergår till att beräkna kapitalkravet enligt en internmetod eller en internmättningsmetod under det kapitaltäckningsregelverk som trädde i kraft den 1 januari 2007 (Basel 2) får väsentligt lägre kapitalkrav än under tidigare regelverk (Basel 1). Det innebär att övergångsreglerna får en väsentlig effekt. EU vill bibehålla den nivån på kapitalbasen som övergångsreglerna föreskriver tills ändringarna i direktiven träder ikraft. Reglerna syftar till att främja stabiliteten i de finansiella systemen.

1.1 Svenska och internationella kapitaltäckningsregler

I det svenska kapitaltäckningsregelverket finns dessa övergångsregler i 5 § lagen (2006:1372) om införande av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar (införandelagen). Dessa gäller för institut som har tillstånd att tillämpa en internmetod för att beräkna kapitalkravet för kreditrisk eller för motpartsrisker som ingår i marknadsrisker eller en internmättningsmetod för att beräkna kapitalkravet för operativa risker. Övergångsreglerna innebär bland annat att kapitalbasen under en tidsperiod på tre år fram till den 31 december 2009 minst ska motsvara vissa angivna andelar av kapitalkraven beräknade enligt äldre regelverk (Basel 1). Under 2009 är minimikapitalkravet 80 procent av kravet enligt Basel 1.

Lagen grundar sig på de direktiv som EG fastställer. EG-direktiven i sin tur grundar sig på Baselkommitténs arbete.

---

¹ Se artikel 152 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut

I Baselkommitténs utgivna regler avseende kapitaltäckning² finns det beskrivet att golvreglerna om det bedöms nödvändigt kan komma att förlängas efter den 31 december 2009. Motsvarande finns inte reglerat i nuvarande EG-direktiv och därmed inte heller i den svenska lagstiftningen.

Baselkommittén för banktillsyn beslutade vid sitt möte den 8-9 juli 2009 att förlänga övergångsreglerna på nivån 80 procent.

EG-kommissionen har givit ut ett förslag till nya kapitaltäckningsdirektiv som inkluderar en förlängning av nuvarande övergångsregler till den 31 december 2011. Direktivförslaget antogs i form av en s.k. allmän riktlinje av Ekofinrådet den 10 november³. En beslutsprocess väntar inom Europaparlamentet och rådet. Direktivet beräknas kunna träda i kraft under 2010. I vilken form en sådan direktivändring kommer att genomföras i Sverige är ännu oklart.

SBAB har i sitt remissyttrande anfört att det är viktigt att signaler om förändringar annonseras i så god tid som möjligt innan de träder ikraft. De anser även att Finansinspektionens kommunikation i denna fråga har varit otydlig vilket har fått till konsekvens att osäkerhet uppstått om innehållet i regelverket efter 2009.

Svenska Bankföreningen inser att den politiska utvecklingen i EU pressar fram ett svenskt agerande i frågan inför år 2010. Bankföreningen vill lyfta fram att förslaget om en förlängning av golvreglerna ännu inte är beslutat inom EU och att det är oklart hur övriga EU-länder hanterar situationen inför 2010.

Finansinspektionen har löpande haft kontakt med Finansdepartementet för att följa den här frågan. Finansdepartementet har informerat branschorganisationer m.fl. om förslaget. Direktivförslaget i dess nuvarande lydelse blev klart den 20 oktober. I och med att förslaget antogs av Ekofinrådet den 10 november ansåg Finansinspektionen att det därefter var lämpligt att ge ut förslaget till allmänna råd och därigenom informera berörda institut.

1.2 Målet med regleringen

Det kommer i Sverige under en kortare eller längre tid från den 1 januari 2010 och sannolikt som senast den 31 december 2011 att råda en skillnad för de berörda instituten mellan minimikapitalkraven sådana de beräknas enligt gällande lag och den miniminivå som enligt EG-direktiven är avsedd. Detta är inte unikt för Sverige utan är ett problem som de flesta medlemsländerna i EU har att hantera.

---

²Se International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards, Juni 2004, 48 §

³Europeiska unionens råd, som ofta kallas ministerrådet eller rådet, sammanträder i nio olika konstellationer varav en är rådet för ekonomiska och finansiella frågor, det så kallade Ekofinrådet. Medlemsstaterna företräds i Ekofinrådet av sina finans- eller ekonomiministrar.

Ett instituts rörelse ska drivas på ett sådant sätt att institutets förmåga att fullgöra sina förpliktelser inte äventyras. Dessa bestämmelser finns i 6 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF) respektive 8 kap. 3 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (LVM). Bedömningen av institutets förmåga att fullgöra sina förpliktelser ska göras utifrån ett långsiktigt perspektiv. Om institut sänker sin kapitalbas under en kort period för att sedan åter tvingas höja den anser Finansinspektionen att det kan äventyra institutets förmåga att fullgöra sina förpliktelser. Dessa institut blir då beroende av övriga marknadsaktörer för att åter kunna höja sin kapitalbas. Det råder för närvarande en osäkerhet på marknaden vilket gör att det inte är säkert att kapital finns att tillgå. Det kan leda till en situation då förmågan att fullgöra sina förpliktelser äventyras.

Mot bakgrund av detta anser Finansinspektionen att det finns ett behov av vägledning under den korta tidsperiod då Sverige står mellan två regelverk.

Målet med de allmänna råden är att vägleda de berörda instituten i den här frågan. Dessa allmänna råd ska ge information om hur Finansinspektionen förväntar sig att de berörda instituten beräknar sina kapitalkrav samt upplyser om densamma.

De föreslagna allmänna råden syftar till att bibehålla en kontinuitet i regleringsmiljön vilket främjar förtroendet för företagen, branschen och marknaden i sin helhet. De skapar också bra förutsättningar för de berörda finansiella företagen att långsiktigt kunna möta sina åtaganden och att rörelsen drivs på ett sådant sätt att förmågan att fullgöra sina förpliktelser inte äventyras.

1.3 Rättsliga förutsättningar och ärendets beredning

Finansinspektionen avser att ge ut allmänna råd. Allmänna råd är generella rekommendationer som anger hur någon kan eller bör handla i ett visst avseende. Mot bakgrund av att ett instituts rörelse ska drivas på ett sådant sätt att dess förmåga att fullgöra sina förpliktelser inte äventyras anser Finansinspektionen att det finns rättsliga förutsättningar för att utge allmänna råd.

Instituten är vidare skyldiga att offentliggöra information som rör dess kapitaltäckning enligt 8 kap. 3 § samt 9 kap. 7 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar. Finansinspektionen bedömer därför att det även finns rättsliga förutsättningar för att vägleda instituten om hur de bör offentliggöra denna information.

Framtagandet av förslaget till de allmänna råden har skett genom underhandskontakter med berörda branschorganisationer och institut. De föreslagna allmänna råden har även remitteras internt och externt.

1.4 Regleringsalternativ

Ett alternativ till att utfärda allmänna råd är att utfärda föreskrifter med stöd av bemyndigande till 6 kap. 1 § LBF, 8 kap. 3 § LVM, samt 8 kap. 3 § och 9 kap. 7 § lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar. Enligt förarbetena till LBF anges att bestämmelsen om soliditet och likviditet är en rambestämmelse vars närmare innebörd som regel kommer att framgå av mer detaljerade bestämmelser i andra författningar, t.ex. kapitaltäckningsregelverket. Bestämmelser om vad kapitalbasen ska uppgå till regleras, i dag, i lag.

Mot bakgrund av att det i Sverige under en tid kommer att råda en skillnad mellan minimikapitalkraven sådana de beräknas enligt gällande lag och den miniminivå som enligt EG-direktiven är avsedd anser Finansinspektionen att det finns behov av att vägleda de berörda instituten om hur detta bör hanteras.

Eftersom detta är ett område som normalt regleras i lag anser Finansinspektionen att det inte är lämpligt att, i frånvaro av lagregler, utfärda föreskrifter på området. Finansinspektionen anser därför att det är ett bättre alternativ att utfärda allmänna råd och på det sättet vägleda instituten.

Ett annat alternativ till att utfärda allmänna råd är att avhålla sig från reglering i avvaktan på att det föreslagna direktivet implementeras i svensk rätt. Det som talar emot detta är att det efter den 31 december 2009 fram till dess att nya regler genomförs kan komma att råda en osäkerhet avseende vilken storlek på kapitalbasen som de berörda instituten bör ha. Instituterna ska göra en bedömning av om soliditeten och likviditeten i rörelsen är tillräckliga och vilket kapitalbehov instituten har. Bedömningen ska vara framåtblickande varför de berörda instituten svårt nog kan sänka sin kapitalbas under en period p.g.a. tillfälliga ändringar i regelverket. För att undvika att en osäkerhet uppstår om vilken kapitalbas som bör upprätthållas bedömer Finansinspektionen att det finns ett behov av att ge ut allmänna råd.

Ytterligare ett alternativ till att utfärda allmänna råd är att i en skrivelse till de berörda instituten informera om hur Finansinspektionen förväntar sig att instituten ska agera. Fördelen med det alternativet är att Finansinspektionen på ett enkelt sätt kan nå ut till de berörda instituten med sin inställning.

Det som talar emot en sådan lösning är att en sådan skrivelse är normerande och handlingsdirigerande i en situation där det inte finns någon reglering. Det är således inte fråga om Finansinspektionens tolkning av en bestämmelse. Det tyngsta argumentet för allmänna råd är därför att det är den form som Finansinspektionen normalt använder sig av när myndigheten vill reglera ett område, låt vara genom allmänna råd. Genom att välja formen allmänna råd borgar man för att synpunkter från de berörda instituten och andra intressenter kan lämnas genom ett remissförfarande. Mot den bakgrunden är allmänna råd att föredra framför alternativet att rikta en skrivelse till berörda institut.

Sammanfattningsvis framstår det som lämpligast att Finansinspektionen genom att utfärda allmänna råd uttrycker sin förväntan på de berörda instituten.

För att Finansinspektionen i sin tillsyn ska kunna göra en bedömning av om instituten driver sin rörelse på ett sådant sätt att dess förmåga att fullgöra sina förpliktelser inte äventyras kommer Finansinspektionen efter den 31 december 2009 begära att instituten rapporterar eventuellt kapitaltillägg som om övergångsreglerna enligt 2009 års nivå fortfarande gällde. Det görs med stöd av 13 kap. 3 § LBF samt 23 kap. 2 § LVM. Rapportering ska göras till Finansinspektionen kvartalsvis i samband med rapportering av kapitaltäckning och stora exponeringar. En begäran avseende detta kommer att skickas till berörda institut.

2. Förslag till nya allmänna råd

De allmänna rådets utgångspunkt är de ändringar som föreslås göras i EG-direktiven. Finansinspektionen utgår från de föreslagna ändringarna i direktivet. Nedan redogörs för innehållet i de föreslagna allmänna råden och remissynpunkter.

2.1 Tillämpningsområde

De institut som omfattas av de allmänna råden är samma institut som omfattas av 5 § införelagen.

2.2 Kapitalbaskrav

De allmänna råden anger att berörda institut under 2010 och 2011 bör ha en kapitalbas som minst motsvarar 80 procent av kapitalkraven beräknade enligt 5 § införelagen, d. v. s. enligt det regelverk som gäller före den 1 januari 2007 (Basel 1).

I de allmänna råden införs det en skrivning som tar sikte på institut som för första gången erhåller tillstånd att tillämpa en internmetod eller en internmättningsmetod för att beräkna kapitalkraven efter den 31 december 2009. Enligt det föreslagna direktivet kan dessa institut ansöka om att istället för att beräkna lägsta nivån på kapitalbasen utifrån Basel 1, grunda beräkningen på det regelverk som gäller efter den 1 januari 2010 men före den 1 januari 2011. Lägsta nivån på kapitalbasen ska dock oavsett vilket regelverk som är utgångspunkten uppgå till 80 procent av de beräknade kapitalkraven.

Allmänna råd kan inte innehålla krav om att ansöka om tillstånd då det innebär att, i ett allmänt råd, införa ett tvingande tillståndskrav. Finansinspektionen har dock gjort bedömningen att samtliga institut som för första gången erhåller något av dessa tillstånd efter den 31 december 2009 får beräkna kapitalbaskravet enligt de metoder som institutet tillämpar, enligt lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar, närmast före den tidpunkt då ett sådant tillstånd erhålls. Syftet är att undvika att åsamka dessa institut en orimligt hög administrativ börda genom att de måste återgå till att beräkna kapitalkraven enligt ett regelverk som inte tillämpas vid tidpunkten för övergången till en mer avancerad metod.

De allmänna råden kan inte heller innehålla hänvisningar till ett regelverk som ännu inte är genomfört. Hänvisning görs således till den i dag gällande lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar.

Svenska Bankföreningen anser att kopplingen till Basel 1-reglerna bör tas bort i enlighet med den tidsplan som finns i det nu gällande kapitaltäckningsdirektivet.

Finansinspektionens förslag till allmänna råd utgår från lydelsen i det föreslagna EG-direktivet. När detta direktiv antas ska genomföras i svensk lagstiftning. I och med att Ekofinrådet har enats om lydelsen i direktivförslaget är det inte möjligt för Finansinspektionen att påverka innehållet. Övergångsreglernas konstruktion är redan fastslagen.

För de institut som per 31 december har tillstånd att använda en internmetod eller en internmätningsslagmetod finns det ingen möjlighet att koppla övergångsreglerna till något annat än Basel 1-reglerna. De institut som erhåller tillstånd efter den 31 december kan dock beräkna den lägsta nivån på kapitalbasen utifrån de metoder som tillämpas närmast före tillståndet erhålls, d. v. s. enligt de mer grundläggande metoderna i Basel 2.

Näringslivets regelnämnd anser att Sverige inte ska ha andra regler än sina motsvarigheter i EU och att Finansinspektionen därför bör avvakta med att införa ett allmänt råd till det finns en bindande överenskommelse inom EU. De anför vidare att berörda institut förberett sig på ett scenario utan förlängning av övergångsreglerna och att detta nu medför en osäkerhet samt ökande finansiella krav pga. de bevarade högre kapitaltäckningskraven.

Finansinspektionen föreslår genom de allmänna råden en lösning på att den svenska lagstiftningen under en övergångsperiod inte återspeglar nivån på den kapitalbas som enligt EG-direktiven är avsedd. De berörda svenska institutens kapitalbas bör uppgå till den nivå som EG-direktiven avser ska gälla i medlemsstaterna.

Att under en kortare tid inte tillämpa övergångsreglerna anser Finansinspektionen kan äventyra institutets förmåga att fullgöra sina förpliktelser.

SBAB har i sitt remissyttrande anfört att en väsentlig skillnad vid beräkning av kapitalkrav med och utan övergångsregler rör behandlingen av bostadsrätter. Om den faktiska risken beräknas utifrån tidigare fallissemang så är kreditrisken i utlåning till bostadsrätter lägre än för motsvarande utlåning mot säkerhet av exempelvis pantbrev i fastigheter ägda av företag vilket viktas till 50 procent enligt övergångsregler. Att jämställa utlåning mot säkerhet av bostadsrätt med utlåning utan säkerhet kan ifrågasättas, även under en kortare övergångsperiod p.g.a. den stora skillnaden mellan regelverken. En förlängning av regelverket innebär att obalansen mellan kapitalkrav för tillgångsslag med liknande riskprofil kvarstår.

Finansinspektionen anser att den allmänna uppfattningen i Europa är att det krävs ändringar av kapitaltäckningsdirektiven för att åtgärda svagheter i Basel 2-regelverket. Kommissionen har antagit ändringsdirektiv och nya förväntas antas under kommande år.

Basel 2-regelverket, i dess nuvarande form, kommer aldrig tillämpas fullt ut av de institut som idag tillämpar övergångsreglerna. I avvaktan på att de före-

slagna ändringar implementeras i medlemsstaterna vill Baselkommittén och EU-kommissionen behålla övergångsreglerna.

2.3. Offentliggörande av information

Instituten ska offentliggöra kapitalkraven så som de beräknas enligt gällande kapitaltäckningsregelverk. Finansinspektionen anser även att de berörda instituten fortsättningsvis bör offentliggöra information om kapitalkraven inklusive eventuell justering av kapitalbaskravet enligt 5 § införandelagen.

3. Konsekvensanalys

3.1 Företag

De allmänna råden kommer att beröra åtta företagsgrupper och två enskilda institut under Finansinspektionens tillsyn. Det är institut som har tillstånd att tillämpa en internmetod för att beräkna kapitalkravet för kreditrisk eller för motpartsrisker som ingår i marknadsrisker eller som har tillstånd att tillämpa en internmätningmetod för att beräkna kapitalkravet för operativa risker.

3.1.1 Påverkan på kapitaltäckningen

Förlängningen av övergångsreglerna kommer för majoriteten av instituten inte att innebära att de behöver förbättra kapitaltäckningen. Institutet bibehåller, i relation till riskerna, en stark kapitalbas. Detta är positivt sett ur ett stabilitetsperspektiv.

Institut som haft en kapitalplaneringsprocess vars syfte var att minska kapitalbasen med anledning av att övergångsreglerna skulle försvinna vid utgången av år 2009 kan bli tvungna att ändra dessa planer. Detta kan vara fallet för de institut vars kapitalkrav enligt Basel 2 är betydligt lägre än kapitalkravet enligt övergångsreglerna och vars tänkta förändringar innebär att de efter den 31 december 2009 inte längre skulle uppfylla de lagstadgade minimikapitalkraven med beaktande av övergångsreglerna. Det kan till exempel vara institut vars huvudsakliga verksamhet är utlåning till hushåll mot goda säkerheter. För dem kan förlängningen av övergångsreglerna innebära att de behöver förbättra kapitaltäckningen.

De fyra svenska storbankerna kommer dock inte att påverkas av förlängningen av övergångsreglerna. Finansinspektionens stresstester visar att bankerna även i negativa scenarier kommer ha en kapitaltäckning som med marginal överstiger de lagstadgade minimikraven, både inklusive och exklusive övergångsregler.

Svenska Bankföreningen har i sin remiss anført att marknaden vid sin bedömning av bankers kapitalisering i första hand har tittat på Basel 2-reglerna utan hänsyn till golvreglerna. Det har, enligt Bankföreningen gjort att bankerna har kunnat styra sin kapitalisering med Basel 2 som grund, vilket lett till en mycket bättre kapitalallokering, baserad på risk, än vad som gällde innan Basel 2. En förlängning av golvreglerna medför en risk för att marknaden börjat titta på Basel 1-kraven istället, med den sämre riskmätning som dessa regler innebär. Om marknaden värderar banker utifrån deras Basel 1-kapitalisering behöver bankerna i förlängningen styra sin egen verksamhet efter detta.

Finansinspektionens uppfattning är att institutens kapitaltäckning i stor utsträckning är driven av olika marknadsaktörers krav och förväntningar snarare

än de lagstadgade minimikapitalkraven. Finansinspektionens uppfattning är även att marknadsaktörerna i stor utsträckning bedömer institutens kapitaltäckning utifrån Basel 2 och att marknadsaktörernas krav för de allra flesta institut vida överstiger de lagstadgade minimikapitalkraven enligt både Basel 2 och enligt övergångsregler. De allmänna råden föreslår en förlängning av redan gällande övergångsregler, vilket inte innebär någon förändring i sak.

Om marknadsaktörerna skulle se förändringen som en permanent förändring finns en risk för att det skapar nya förutsättningar för deras bedömning av institutens kapitaltäckning. Förlängningen av övergångsreglerna enligt förslagen om allmänna råd kommer endast att gälla en begränsad period, fram till den 31 december 2011. Finansinspektionen ser det, mot bakgrund av detta, som osannolikt att marknaden istället börjat titta på Basel 1-kraven.

Förändringarna som föreslås av kapitaltäckningsreglerna innebär dock sannolikt att nivån avseende kapitalkrav generellt ökar. När förändringarna av kapitaltäckningsdirektiven träder ikraft kommer kapitalkraven sannolikt att vara högre än de är enligt det regelverk som gäller idag. Detta kommer att påverka institut som t ex har riskfyllda placeringar i handelslager samt innehav i komplexa värdepapperiseringar både i och utanför handelslagret.

Finansinspektionens bedömning av institutens kapitaltäckning har under den period som övergångsreglerna varit gällande grundats på de lagstadgade kraven enligt övergångsreglerna. Att övergångsreglerna enligt 2009 års nivå fortsätter att gälla i ytterligare två år innebär därmed inte att Finansinspektionens bedömning av institutens kapitaltäckning förändras.

3.1.2 Administrativa kostnader

Svenska Bankföreningen och **Näringslivets regelnämnd** har i sina remissyttranden anfört att en viktig aspekt när det gäller förlängda golv är att det är administrativt betungande och kostsamt för bankerna att upprätthålla två parallella kapitaltäckningssystem. **Näringslivets regelnämnd** anför vidare att Finansinspektionen inte gjort någon uppskattning av vad förslaget innebär i kostnader i förhållande till den eventuella nyttan av att införa icke bindande regler.

Finansinspektionen anser inte, i och med att det är en förlängning av redan gällande övergångsregler, att det uppkommer några nya direkta kostnader. Övergångsreglernas förlängning kan dock innebära att instituten bibehåller kostnader för att beräkna kapitalkrav enligt Basel 1-regelverket. Övergångsreglerna kan även innebära kostnader för att ge information till marknaden avseende dessa reglers påverkan på kapitaltäckningen.

Kostnaden skulle dock sannolikt bli högre för företagen om de under en tidsperiod inte tillämpar övergångsreglerna och därefter tvingas återinföra dem.

Finansinspektionens bedömning är dock att de kostnader som är förenade med beräkning av kapitalkrav och offentliggörande av information i enlighet med övergångsbestämmelserna är försvarbara sett ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Bedömningen görs mot bakgrund av att den finansiella sektorns funktion är beroende av att marknadsaktörerna och samhället har ett gott förtroende för de finansiella företagen.

Svenska Bankföreningen har även anfört att de svenska bankerna har gjort mycket stora investeringar i nya riskmätningssystem och i att implementera den nya risklogiken i den interna styrningen. Det har dels varit fråga om stora IT-investeringar, dels om ett stort arbete med att förankra ett bättre fokus på risk hos bankens personal. Förslaget om att fortsätta tillämpa övergångsreglerna kommer att störa och ta kraft ur denna process och riskerar att skapa en osäkerhet om nyttan av de investeringar som återstår att göra för att fullt ut implementera regelverket.

Förlängningen av övergångsreglerna förslås göras under 2010 och 2011. Det torde inte innebära att ytterligare investeringar behöver göras mot bakgrund av det. Basel 2, inklusive de ändringar som kommissionen har antagit och antar under de kommande två åren, ska fullt ut tillämpas efter att övergångsreglerna upphör att gälla 2011.

3.2 Samhällsekonomiska konsekvenser

Instituten har generellt bättre kapitaltäckning om denna beräknas enligt Basel 2 jämfört med övergångsreglerna. Om övergångsreglerna i 5 § infördelagen inte längre tillämpas skulle detta i teorin därmed innebära att instituten kan frigöra kapital utan att deras kapitaltäckningskvoter i absoluta tal försämrats. I och med att övergångsreglerna tillämpas även i fortsättningen skulle det därmed kunna innebära att de inte kan frigöra det kapitalet. Detta skulle i teorin kunna påverka institutens framtida expansionsplaner och därmed den ekonomiska tillväxten.

Som tidigare påpekats är det dock främst marknadsaktörerna i form av skuld-finansiärer och investerare som bestämmer vilken absolut nivå på kapitaltäckning som majoriteten av instituten har. Eftersom dessa marknadsaktörers bedömning i stor utsträckning sedan ett par år utgår ifrån institutens kapitaltäckning enligt Basel 2, kommer en förlängning av övergångsreglerna inte att påverka i vilken utsträckning dessa institut kan frigöra kapital. Därmed bör det inte ha någon effekt på de flesta instituts framtida expansionsplaner eller den ekonomiska tillväxten.

3.3 Konsumenter/investerare

Högre kapitalkrav skulle, allt annat lika, innebära att institutens finansieringskostnader ökar. Detta skulle givet oförändrade lönsamhetskrav från institutens ägare innebära att de högre finansieringskostnaderna skulle behöva föras över

på institutens kunder i form av högre räntor samt andra kostnader. Om institutet inte skulle höja sina räntor och kostnader och därmed minska lönsamheten finns en risk för att investerarna väljer andra placeringar som givet samma risk som investering i finansiella institut ger en bättre avkastning.

Resonemanget ovan är dock mest hypotetisk eftersom kapitaltäckning främst är drivet av marknadsaktörernas krav. Därmed bör en förlängning av övergångsreglerna inte ha någon effekt på de räntor som erbjuds institutens kunder. Det bör heller inte påverka investerarnas lönsamhetskrav och därmed efterfrågan på investeringar i finansiella institut.

3.4 Finansinspektionen

De allmänna råden innebär en förlängning av gällande regelverk, vilket innebär att Finansinspektionens arbete inte förändras eller ökar i omfattning. Det kan innebära att begränsade resurser krävs för att svara på frågor kopplade till de allmänna råden.